

Sygn. akt X Ga 113/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

o.o.1.Przewodniczący Sędzia SO Leszek Guza

o.o.2. Sędzia SO Iwona Wańczura (spr.)

Sędzia SR (del.) Agata Żuradzka – Stuglik

Protokolant Grzegorz Kaczmarczyk

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2016r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa Handlu (...) B. Ż. R. Ż., Spółki jawnej w Z.

przeciwko (...) Spółce jawnej T. S. (1) w G.

przy interwencji ubocznej po stronie powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej w P.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powódkę

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 15 grudnia 2015r.

sygn. akt VII GC 1044/13

1. oddała apelację;

2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Iwona Wańczura SSO Leszek Guza SSR (del.) Agata Żuradzka - Stuglik

Sygn. akt X Ga 113/16

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 9 stycznia 2013r. powódka (...) “ (...) B. Ż. R. (...) Spółka Jawna w Z. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki Jawnej T. S. (2) w G. kwoty 1 998,14 zł z ustawowymi odsetkami, a także zasądzenie kosztów procesu. Twierdziła, że 6 czerwca 2012 r. pozwana nabyła od niej blachę za kwotę dochodzoną pozwem. W dniu 10 października 2012 r. pozwana złożyła oświadczenie o potrąceniu ceny blachy ze swoją wierzytelnością w kwocie 72 530,64 zł, jednak w ocenie powódki oświadczenie to było bezskuteczne.

Od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwana złożyła sprzeciw, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu. Zgłosiła zarzut potrącenia wzajemnych wierzytelności oświadczeniem z dnia 10 października 2012 r. Pozwana wydała powódce rury, a następnie obciążyła powódkę fakturą VAT nr (...) na kwotę 72 530,64 zł. W dniu 17 września 2012 r. powódka złożyła oświadczenie o odstąpieniu od umowy, a następnie zwróciła do siedziby pozwanej pocięte rury. Pozwana odmówiła przyjęcia rur w takim stanie, mimo że wcześniej skorygowała fakturę na korzyść powódki. W ocenie pozwanej powódka utraciła uprawnienie z tytułu rękojmi co do materiału, który został poddany obróbce przed zgłoszeniem reklamacji.

W toku postępowania do sprawy przystąpiła spółka (...) sp. z o.o. sp. k. w P. w charakterze interwenienta strony powodowej.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Gliwicach oddalił powództwo i zasądził od powódki na rzecz pozwanej koszty procesu, dokonując na podstawie dowodów powołanych w uzasadnieniu rozstrzygnięcia następujących ustaleń:

W dniu 1 czerwca 2012 r. pozwana zamówiła u powódki blachę 3000x2000, gatunek (...), gr. 12, w ilości 0,57 tony. Pozwana odebrała blachę, a następnie w dniu 6 czerwca 2012 r. powódka obciążyła pozwaną fakturą VAT nr (...) na kwotę 1 998,14 zł

W dniu 31 sierpnia 2012 r. powódka sprzedała pozwanej rurę w ilości 1200 metra bieżącego, a w dniu 6 września 2012r. w ilości 1236 metra bieżącego, w odcinkach 12-metrowych. Pomimo, że pozwana zamówiła rurę bezszwową, to powódka z uwagi na błąd pracownika producenta wydała jej rurę ze szwem. Powódka obciążyła pozwaną fakturami VAT nr (...) na kwotę 79 704,00 zł oraz nr (...) na kwotę 82 095,12 zł. W dniu 7 sierpnia 2012r. pozwana nadała powódce mailem atest.

W dniach 6 i 7 września 2012 r. (...) sp. z o.o. sp. k. w P. stwierdziła niezgodność otrzymanego od powódki materiału, a 10 września 2012 r. zgłosiła powódce reklamację obrobionego już przez powódkę towaru w postaci rur zakupionych od pozwanej. W dniu 11 września 2012r. powódka zgłosiła reklamację pozwanej, z uwagi na niewłaściwą grubość ścianki oraz rodzaj rury (ze szwem).

Pismem z dnia 12 września 2012 r. pozwana uznała reklamację oraz przyjęła pełną partię towaru z faktury nr (...), który to towar był nieuszkodzony. Wskazała, że nie jest w stanie dostarczyć prawidłowych rur, wobec czego może przyjąć z powrotem wydany towar. Pracownica pozwanej K. D. odmówiła przyjęcia większości towaru z faktury nr (...) wskazując, że rury były pocięte na pół, a końcówki były poodcinane. Pozwana przyjęła jedynie niewielką część dostawy, która nie była uszkodzona – około 140 metra bieżącego rur. W dniach 21 września 2012 r. i 28 września 2012 r. dokonała korekty fakturami VAT nr (...) odpowiednio do 0,00 zł z faktury nr (...) oraz do 72 530,64 zł z faktury nr (...).

W dniu 10 października 2012 r. pozwana złożyła powódce oświadczenie o potrąceniu kwoty 51 998,14 zł, w tym kwoty 1 998,14 zł z faktury VAT nr (...) z należnością przysługującą jej z tytułu faktury VAT nr (...). Pismem z 19 października 2012 r. pozwana zadeklarowała, że może przyjąć wydany towar do dalszej odsprzedaży, w cenie 17,6% niższej niż pierwotnie sprzedanej powódce. Wezwała również powódkę do zapłaty kwoty 20 532,50 zł tytułem pozostałej należności z faktury nr (...), przy czym powyższy stan faktyczny nie stanowił przedmiotu sporu.

Powołany w sprawie biegły na podstawie dostarczonej mu dokumentacji wskazał, że dokonana obróbka wpłynęła na wartość rynkową rur w kwocie minimum 10%. Ustalenie jakości rury powinno nastąpić przy przystąpieniu do spawania kołnierza pierwszej rury.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji zważył, że pozwana zawarła z powódką umowę sprzedaży, dla której zastosowanie znajdują przepisy art. 535 k.c.

Pozwana nie kwestionowała swojego zobowiązania z tytułu umowy sprzedaży blachy, lecz zgłosiła zarzut potrącenia zobowiązania pieniężnego z tytułu sprzedaży rur. Powódka nie uznała potrącenia za skuteczne wskazując, że pozwanej nie przysługiwało roszczenie z faktury VAT nr (...), wobec złożonej reklamacji.

Zgodnie z art. 560 § 1 k.c. jeżeli rzecz sprzedana ma wady, kupujący może od umowy odstąpić albo żądać obniżenia ceny. Jednakże kupujący nie może od umowy odstąpić, jeżeli sprzedawca niezwłocznie wymieni rzecz wadliwą na rzecz wolną od wad albo niezwłocznie wady usunie. Z kolei w myśl przepisu art. 563 § 1 k.c. przy sprzedaży między osobami prowadzącymi działalność gospodarczą utrata uprawnień z tytułu rękojmi następuje, jeżeli kupujący nie zbadał rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju i nie zawiadomił niezwłocznie sprzedawcy o dostrzeżonej wadzie, a w wypadku gdy wada wyszła na jaw dopiero później - jeżeli nie zawiadomił sprzedawcy niezwłocznie po jej wykryciu.

Powódka przystąpiła do obróbki otrzymanych rur, bez uprzedniego zweryfikowania otrzymanego towaru. Pierwszą dostawę otrzymała już w dniu 31 sierpnia 2012 r. Powódka zwróciła się do pozwanej o dostarczenie certyfikatu (metryki jakości wyrobu hutniczego) dopiero w dniu zgłoszenia niezgodności wyrobu przez (...) sp. z o.o. sp. k. w P.. Tymczasem z opinii biegłego wynika, że w stosunkach gospodarczych w zakresie rur przeciwpożarowych spawacz działa w zaufaniu do certyfikatu. Zaufanie to powinno mieć jednak charakter ograniczony, a ewentualna niezgodność materiału powinna być zauważona już przy pierwszej rurze. Powódka utraciła uprawnienia z tytułu rękojmi, bowiem podjęła się obróbki rur (ich cięcia) i dalszej odsprzedaży jeszcze przed otrzymaniem certyfikatu. Powódka nie zbadała zatem rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju, a dokonane zgłoszenie było spóźnione. Wobec powyższego pozwana miała prawo odmówić przyjęcia uszkodzonych, przepołowionych już po obróbce rur.

Pozwana wykazała w toku postępowania, że przysługiwało jej roszczenie z faktury VAT nr (...) na kwotę 72 530,64 zł. Wobec istnienia wymagalnej wierzytelności – w rozumieniu art. 498 § 1 k.p.c. - po stronie pozwanej zarzut potrącenia był skuteczny, a powództwo należało w całości oddalić

O kosztach postępowania Sąd I instancji orzekł na mocy art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożyła powódka, zarzucając mu naruszenie:

- prawa materialnego, a to art.563 § 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że powódka nie zbadała rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju, a dokonane zgłoszenie było spóźnione, w konsekwencji czego pozwana miała prawo odmówić przyjęcia uszkodzonych, przepołowionych już po obróbce rur,

- prawa materialnego, a to art. 564 k.c. poprzez jego niezastosowanie, skutkujące uznaniem przez Sąd, że powódka utraciła prawa z tytułu rękojmi,

- przepisów prawa procesowego, a to art.233 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. przez dokonanie istotnych ustaleń faktycznych sprzecznych z treścią zebranego materiału dowodowego, polegających na przyjęciu, że:

a) rury sprzedane 31 sierpnia 2012 r. zostały poddane obróbce (pocięte),

b) obróbki rur dokonała powódka i następnie odsprzedała pocięte już rury interwenientowi ubocznemu (Spółce (...)),

c) do obróbki rur powódka przystąpiła przed zweryfikowaniem otrzymanego towaru,

d) powódka wystąpiła do pozwanej w sprawie w sprawie dostarczenia metryki rur (certyfikatu) dopiero w dniu zgłoszenia niezgodności towaru przez Spółkę (...),

e) powódka wykonała odróbkę rur przed otrzymaniem metryki (certyfikatu),

f) niezgodność towaru powinna być zauważona przy pierwszej rurze,

- przepisów prawa procesowego, a to art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny materiału dowodowego, w tym opinii biegłego, polegające na dowolnym wysnuciu wniosków zaprezentowanych w pisemnych motywach rozstrzygnięcia, a dotyczących zasadności odmowy przyjęcia przez pozwaną zareklamowanych przez powódkę rur wbrew zebranemu w sprawie materiałowi dowodowemu.

Apelująca wniosła o zmianę wyroku poprzez zasądzenie dochodzonej kwoty z kosztami procesu za obie instancje lub uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. W uzasadnieniu przytoczyła argumentację na poparcie zarzutów apelacyjnych, wskazując na błędy w ustaleniach faktycznych dokonanych przez Sąd I instancji oraz przyczyny, dla których należy przyjąć, że skutecznie skorzystała z uprawnień z tytułu rękojmi za wady.

W odpowiedzi pozwana wniosła o oddalenie apelacji powódki i zasądzenie kosztów zastępstwa advokackiego za postępowanie przed Sądem II instancji, przedstawiając szczegółowo przebieg sprzedaży rur i dostarczenia dotyczących ich dokumentów. Wskazał, że mimo licznych pomyłek zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, tok rozumowania jest logiczny i prawidłowy, a wyciągnięte wnioski oparte na zgromadzonym materiale dowodowym.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja powódki nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż wyrok Sądu I instancji jest słuszny, odpowiada prawu mimo omyłek, zawartych w jego uzasadnieniu. Z sentencji wyroku oraz rozważań prawnych spójnie wynika, że Sąd I instancji oddalił powództwo, uznając skuteczność zarzutu potrącenia zgłoszonego przez pozwaną, stąd sformułowanie „powództwo należało uwzględnić w całości” uznać należy za omyłkę. Poza tym jednak, uzasadnienie wyroku spełnia wymagania określone w przepisie art. 328 § 2 k.p.c. i poddaje się kontroli instancyjnej, gdyż wynika z niego w szczególności podstawa prawna wyroku

z przytoczeniem przepisów prawa. Apelująca ma rację, że błędne było ustalenie Sądu, że to jej dostarczone zostały rury i ona przystąpiła do ich obróbki. W tym zakresie częściowo słuszny jest zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c, stanowiącego, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, skoro ustalenia Sądu w powyższym zakresie były nieprawidłowe.

Sąd Okręgowy jako sąd meriti, rozpoznając apelację, dokonał badania okoliczności sprawy na podstawie zgromadzonych dowodów. Między stronami było bezsporne, że rury – ze szwem, zamiast zamawianych bezszwowych, zostały dostarczone bezpośrednio interwientowi ubocznemu – spółce (...) i on dokonał przeróbki (przepełowienia) (...) bieżących rur. Ta okoliczność nie zmienia jednak słuszności uznania, że powódka jako kupująca – kontrahent pozwanej, a nie finalny odbiorca, zobowiązana była do zbadania zgodności towaru z zamówieniem.

Do takiego, słusznego ostatecznie wniosku, doszedł Sąd I instancji, zachowując logikę w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami i uwzględniając jednoznaczne praktyczne związki przyczynowo-skutkowe.

Bezsporne pozostawało także, że dostarczone z towarem dowody „wz” i dalsze dokumenty nie były zgodne z dostarczonym towarem, bo dotyczyły rur bezszwowych, do czego doszło w wyniku pomyłki pracownika producenta, o czym pozwana nie miała wiedzy, stąd nie zachodzi sytuacja określona w przepisie art. 564 k.c.

Niewątpliwie jednak towar posiadał wady, które trudno było stwierdzić przy samym odbiorze, na co wskazywał biegły, a wobec treści dokumentów powódka, czy też finalny odbiorca był uprawniony zakładać, że otrzymał rury zgodne z zamówionymi. Art. 563 § 1 k.c. stanowi, że przy sprzedaży między przedsiębiorcami kupujący traci uprawnienia z tytułu rękojmi, jeżeli nie zbadał rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju i nie zawiadomił sprzedawcy o wadzie, a w przypadku gdy wada wyszła na jaw dopiero później - jeżeli nie zawiadomił sprzedawcy niezwłocznie po jej stwierdzeniu. Zdaniem biegłego „ewentualna niezgodność towaru z certyfikatem powinna być stwierdzona przy obróbce pierwszej rury, tj. przy przystąpieniu do spawania kołnierza”. W tym czasie

zatem powódka, po uzyskaniu takiej informacji od spółki (...), powinna zawiadomić pozwaną o wadzie rur. Obróbka 1092 metrów rur przed ich reklamowaniem skutkuje uznaniem, że reklamacja nie została zgłoszona niezwłocznie, a tym samym powódka utraciła uprawnienia z tytułu rękojmi za wady. Nie stanowi usprawiedliwienia takiego postępowania „zaufanie do producenta”, o którym zeznawał świadek A. K., ówczesny szef produkcji spółki (...), dodając „gdybym wcześniej przyjrzał się rurom przed wdrożeniem produkcji pod kątem ich jakości i zauważył szew, to mógłbym powziąć wątpliwości”. Wobec naruszenia substancji towaru powódka nie byłaby w stanie zrealizować obowiązku jego zwrotu (art. 494 k.c.), spoczywającego na stronie, która odstępuje od umowy.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację powódki jako bezzasadną, o kosztach postępowania odwoławczego orzekając na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. § 2 pkt 3 i § 10 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, które znajduje zastosowanie z uwagi na datę złożenia apelacji.

SSO Iwona Wańczura SSO Leszek Guza SSR (del.) Agata Żuradzka-Stuglik